

GRUNDSKOLE 8. november 2022

Mere end hver tredje nyansatte lærer har ikke en læreruddannelse

I skoleåret 2020/21 havde 35,6 pct. af de nyansatte lærere i folkeskolen ikke en læreruddannelse. Hovedparten af de nyansatte lærere uden en læreruddannelse har en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse. Der er store kommunale forskelle på, hvor mange nyansatte lærere, der ikke har en læreruddannelse. Andelen er størst på Sjælland og lavest i Nord-, Øst- og Vestjylland.

Kontakt

Kommunikationschef

Jesper Kirkbak

📞 50 73 71 34

✉️ jk@ae.dk

ANALYSE

Udarbejdet af

Mie Dalskov Pihl

Chef for registeranalyse

Frederik Søborg

Stud.polit.

Mette Weber

Stud.polit.

Hovedkonklusioner

- 36-38 pct. af de nyansatte i lærerstillinger i folkeskolen de seneste to år havde ikke læreruddannelse. Hovedparten af de nyansatte lærere uden en læreruddannelse havde en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse.
- Der er store geografiske forskelle på, hvor mange nyansatte, der ikke har en læreruddannelse. I mange kommuner på Sjælland er det mere end 45 pct. af de nyansatte, der ikke har en læreruddannelse, mens det i andre kommuner – primært i Jylland – er under 20 pct.
- Opgjort på landsdele er andelen af nyansatte lærere uden en uddannelse størst i København, Nord- og Østsjælland, og lavest i Nord-, Øst- og Vestjylland.
- Omkring syv pct. af de nyansatte i lærerstillinger, er i gang med en læreruddannelse. De fleste af dem, der er i gang med en læreruddannelse, har i dag en erhvervskompetencegivende uddannelse, og blandt dem er flest i gang med en læreruddannelse i deltidsregi.

Analysen er lavet i samarbejde med Danmarks Lærerforening

Mere end hver tredje nyansatte lærer har ikke en læreruddannelse

AE har i samarbejde med Danmarks Lærerforening undersøgt uddannelsesfordelingen blandt nyansatte i lærerstillinger i folkeskolen. Konkret har vi set på, hvor mange nyansatte i folkeskolen i lærerstillinger, der har en læreruddannelse. For dem, der ikke har en læreruddannelse, har vi undersøgt deres højeste fuldførte uddannelse.

Analysen bygger på detaljerede registeroplysninger. Nyansatte er defineret som personer, der er ansat på arbejdsstedet i det nuværende skoleår, men som ikke var der året før. Man indgår, hvis man har haft en måned med mindst 80 betalte timer i det indeværende skoleår, hvilket svarer til en ansættelse på halv tid. Analysen omfatter nyansættelser i folkeskolen i lærerstillinger i skoleåret 2019-20 samt 2020-21, og bygger på de senest tilgængelige data på området.

Der er i alt omkring 7.500 ansatte i lærerstillinger i folkeskolen, som er nyansatte i forhold til skoleåret året før og som har mindst 80 betalte timer pr. måned i mindst en måned.

Tabel 1 viser uddannelsesfordelingen blandt de nyansatte lærere i de to seneste skoleår.

36-38 pct. af de nyansatte har ikke en læreruddannelse. Det svarer til 2.700-2.800 nyansatte uden en læreruddannelse pr. skoleår. Dette er også vist i figur 1.

Af tabel 1 ses, at flest nyansatte har en gymnasial uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, og at andelen af nyansatte uden en læreruddannelse ligger relativt stabilt hen over de to skoleår.

TABEL 1

Nyansatte i lærerstillinger på folkeskoler fordelt på uddannelse

Tabellen viser nyansatte i lærerstillinger i folkeskoler på skoleår fordelt på uddannelsesbaggrund.

	Antal personer		Andele	
	2019/2020	2020/2021	2019/2020	2020/2021
Læreruddannet	4.720	4.930	62,5%	64,4%
Ikke læreruddannet	2.830	2.730	37,5%	35,6%
Grundskole og uoplyst	130	100	1,7%	1,3%
Gymnasial	1.730	1.710	22,9%	22,3%
EUD/KVU/MVU	480	440	6,4%	5,7%
LVU	490	480	6,5%	6,3%
I alt	7.550	7.660	100,0%	100,0%

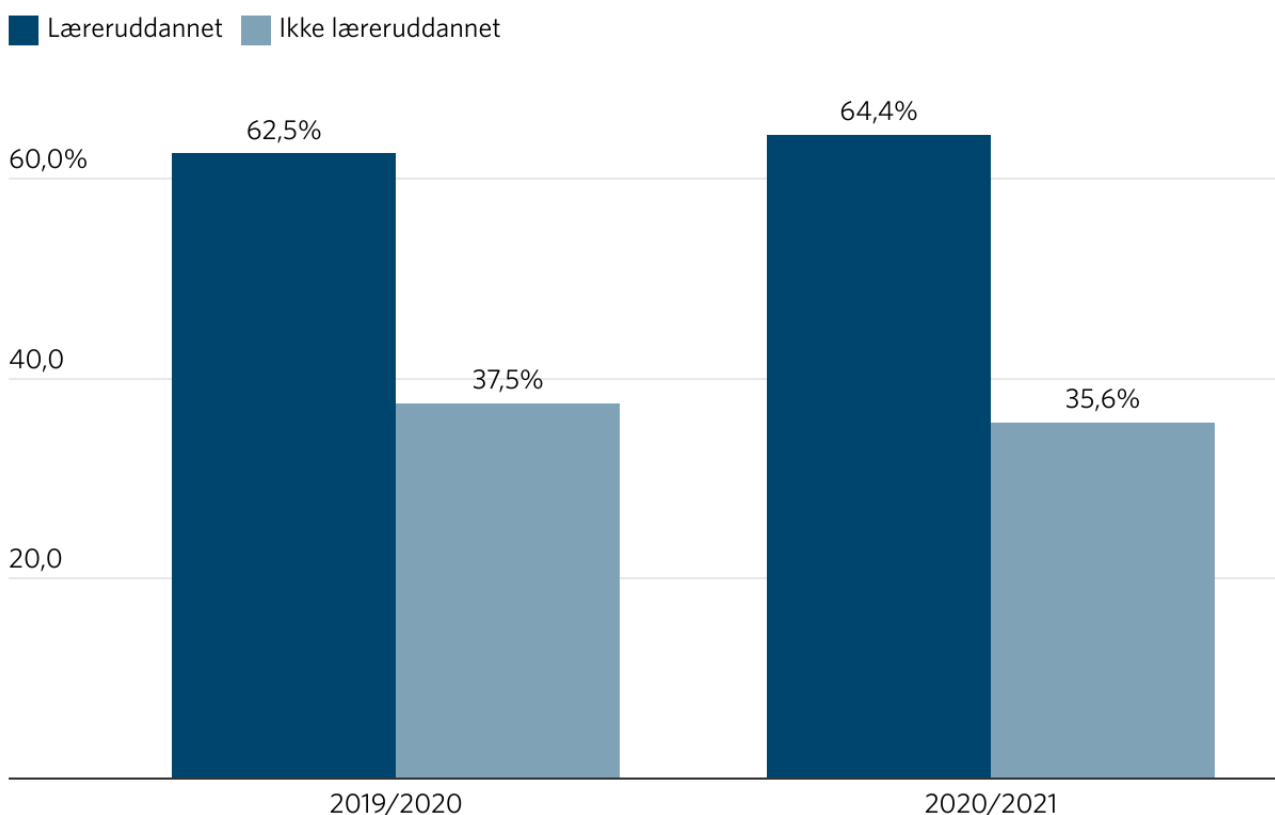
Anm.: Omfatter nyansatte, der har været ansat mindst en måned med mindst 80 betalte timer i skoleåret. En nyansat er en lønmodtager, der er på arbejdsstedet i indeværende skoleår, men som ikke var på samme arbejdssted året før. Der er afrundet til nærmeste 10'er.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

FIGUR 1

Nyansatte i lærerstillinger fordelt på uddannelsesbaggrund

Figuren viser nyansatte i lærerstillinger i folkeskoler på skoleår fordelt på uddannelsesbaggrund

Anm.: Omfatter nyansatte, der har været ansat mindst en måned med mindst 80 betalte timer i skoleåret. En nyansat er en lønmodtager, der er på arbejdsstedet i skoleåret, men som ikke var på samme arbejdssted året før.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Store geografiske forskelle

Nedenfor har vi undersøgt hvor stor en andel af de nyansatte i lærerstillinger i hver kommune og landsdel, der ikke har en læreruddannelse.

For at tage højde for, at der kan være store udsving år til år mellem antallet af nyansættelser pr. kommune, har vi set på andelen af nyansatte uden en læreruddannelse samlet set hen over de to skoleår fra 2019-20 og 2020-21.

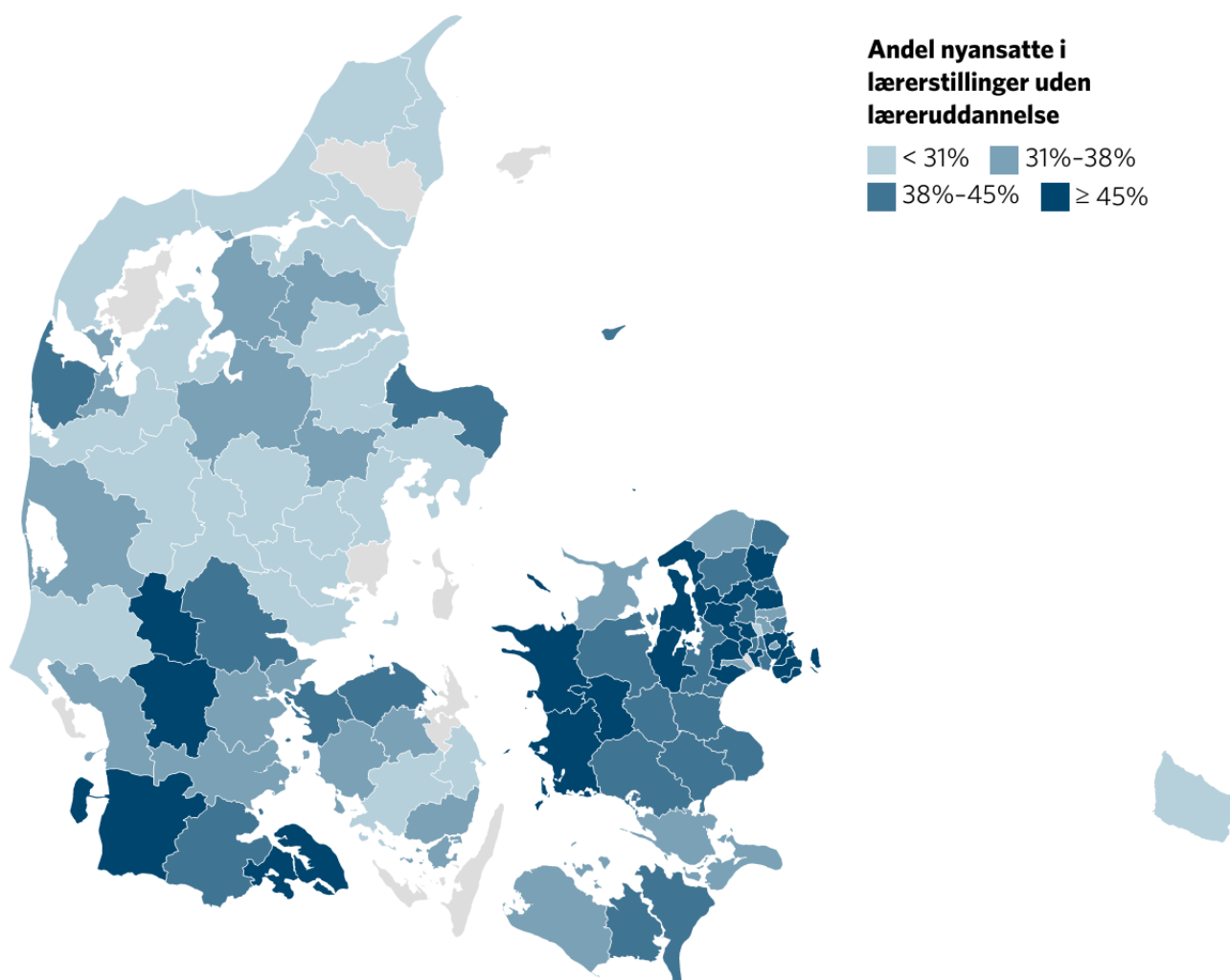
Figur 2 viser andelen af nyansatte i lærerstillinger på folkeskolerne i kommunerne, der ikke har en læreruddannelse. Sjællandske kommuner har generelt en større andel nyansatte i lærerstillinger uden en læreruddannelse end kommuner i Jylland og på Fyn. Andelen af nyansatte lærere uden en læreruddannelse varierer meget mellem kommunerne. Den laveste andel i de to skoleår samlet set var i Silkeborg og Aalborg med hhv. 10,4 og 12,5 pct. De højeste andele ikke-læreruddannede nyansatte var i Greve og Halsnæs med hhv. 64 og 59,1 pct.

Bilagstabel 1 viser antal nyansatte lærere med og uden en læreruddannelse i den enkelte kommune. Bilagstabel 2 viser andelen af nyansatte pr. kommune. Bilagstabel 3 viser andel og antal nyansatte lærere uden en læreruddannelse fordelt på landsdele.

FIGUR 2

Andel nyansatte i lærerstillinger uden en læreruddannelse

Figuren viser andelen af nyansatte i lærerstillinger i kommunen uden en læreruddannelse. Samlet set henover skoleårene 2019/20 og 2020/21. De grå kommuner er udeladt af diskretionshensyn.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre.

En del af de ikke-læreruddannede er i gang med en læreruddannelse

Nedenfor har vi undersøgt, hvor stor en del af de nyansatte, der var i gang med en læreruddannelse 1. juni i skoleåret. Vi har både undersøgt, hvor mange, der er i gang med en læreruddannelse som en fuldtidsuddannelse, og hvor mange, der er i gang med en deltidsuddannelse.

Resultaterne i tabel 2 og 3 viser, at omkring 500 af de cirka 7.500 nyansatte i både skoleåret 2019/20 og 2020/21 var i gang med en læreruddannelse. Samlet set svarer tallene til at mellem 6-7 pct. af de nyansatte i lærerstillinger var i gang med en læreruddannelse enten via en fuldtidsuddannelse eller deltidsuddannelse. Andelen er højest blandt nyansatte akademikere eller andre med en erhvervskompetencegivende uddannelse.

TABEL 2

Antal nyansatte lærere i skoleåret 2019/20, der er i gang med en læreruddannelse

Tabellen viser nyansatte i lærerstillinger fordelt på uddannelse og fordelt på om de var i gang med en læreruddannelse i enten fuldtids- eller deltidsregi.

	Ikke i gang	Igangv. deltid	Igangv. fuldtid	I alt i gang	I alt	Andel igangv.
Læreruddannet	4.720	0	0	0	4.720	0,0%
Ikke læreruddannet	2.370	160	300	460	2.830	16,3%
Grundskole og uoplyst	110	0	20	20	130	15,4%
Gymnasial	1.520	10	200	210	1.730	12,1%
EUD/KVU/MVU	370	50	60	110	480	22,9%
LVU	370	100	20	120	490	24,5%
I alt	7.090	160	300	460	7.550	6,1%

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 10'er.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Antal nyansatte lærere i skoleåret 2020/21, der er i gang med en læreruddannelse

Tabellen viser nyansatte i lærerstillinger fordelt på uddannelse og fordelt på om de var i gang med en læreruddannelse i enten fuldtids- eller deltidsregi.

	Ikke i gang	Igangv. deltid	Igangv. fuldtid	I alt i gang	I alt	Andel igangv.
Læreruddannet	4.930	0	0	0	4.930	0,0%
Ikke læreruddannet	2.190	160	360	520	2.710	19,2%
Grundskole og uoplyst	80	0	10	10	90	11,1%
Gymnasial	1.430	Under 10	270	270	1.700	15,9%
EUD/KVU/MVU	320	50	70	120	440	27,3%
LVU	360	110	10	120	480	25,0%
I alt	7.120	160	360	520	7.640	6,8%

Anm.: Der er afrundet til nærmeste 10'er

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Bilagstabel 3 viser nyansatte lærere uden en læreruddannelse, der er i gang med en læreruddannelse, fordelt på regioner efter arbejdssted.

Tabel 4 og figur 2 viser uddannelsesfordelingen blandt alle nyansatte lærere i lærerstillinger, hvis man ser bort fra alle, der er i gang med en læreruddannelse. Umiddelbart havde hhv. 37,5 pct. og 35,6 pct. af de nyansatte i lærerstillinger ikke en læreruddannelse, men fraregnet dem, der er i gang med en læreruddannelse i såvel fuldtids- som deltidsregi, så er andelen uden en læreruddannelse 31,4 pct. i skoleåret 2019/20 og 28,7 pct. i skoleåret 2020/21.

TABEL 4

Uddannelsesfordeling blandt nyansatte lærere, når man tager højde for igangværende uddannelse

Tabellen viser uddannelsesfordelingen blandt nyansatte i lærerstillinger i folkeskolen, når man tager højde for om de nyansatte er i gang med en læreruddannelse.

	2019/2020		2020/2021	
	Før	Efter korrektion for igangv.	Før	Efter korrektion for igangv.
Læreruddannet	62,5%	62,5%	64,4%	64,5%
Ikke læreruddannet	37,5%	31,4%	35,6%	28,7%
Grundskole og uoplyst	1,7%	1,5%	1,3%	1,0%
Gymnasial	22,9%	20,1%	22,3%	18,7%
EUD/KVU/MVU	6,4%	4,9%	5,7%	4,2%
LVU	6,5%	4,9%	6,3%	4,7%
I alt	100,0%	93,9%	100,0%	93,2%
Igangv.		6,1%		6,8%

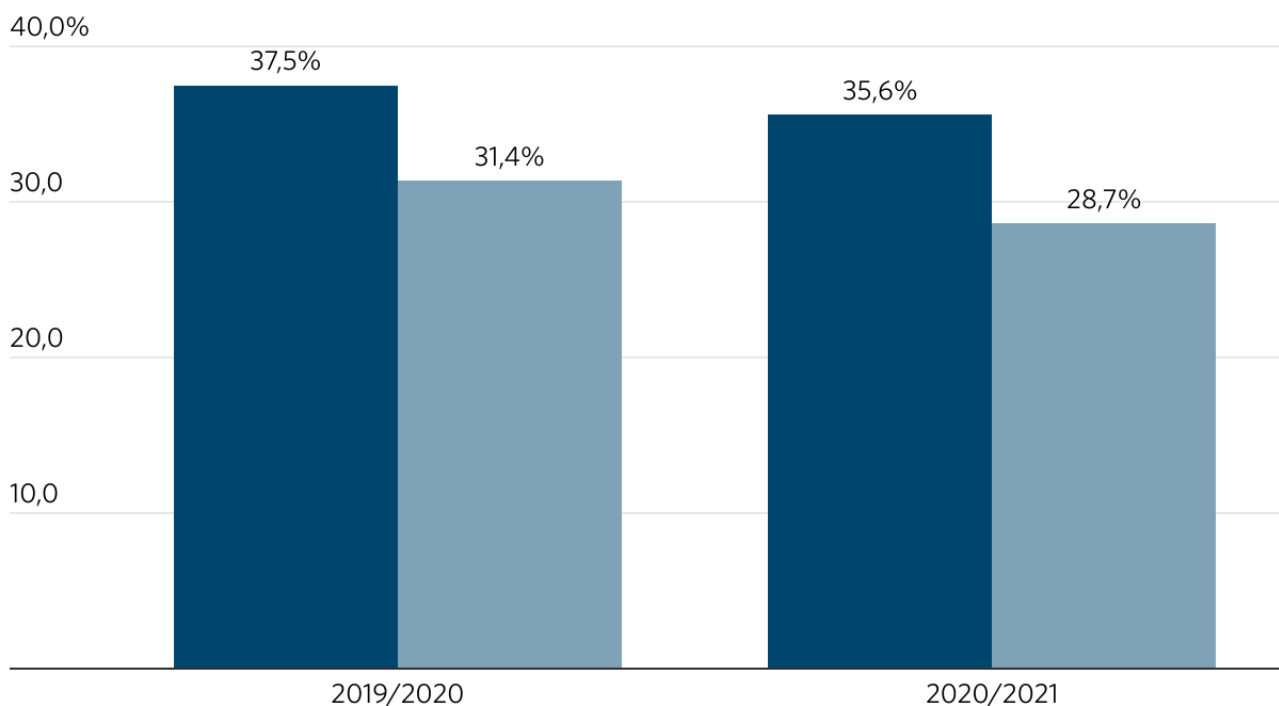
Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

FIGUR 3

Igangværende uddannelse blandt ikke-læreruddannede nyansatte lærere

Figuren viser andelen af nyansatte i lærerstillinger i folkeskolen uden en læreruddannelse fordelt på om der tages højde for igangværende på en læreruddannelse eller ej.

■ Ikke-læreruddannede, incl. igangv. ■ Ikke-læreruddannede, excl. igangv.

Grafik: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af DST-registerdata.

Metode

Sådan har vi gjort

AE har i samarbejde med DLF undersøgt uddannelsesbaggrunden for de nyansatte i lærerstillinger i folkeskolen i skoleårene 2020/2019 og 2021/2020 ud fra Danmarks Statistiks registerdata. For at indgå i analysen skal man have bopæl i Danmark pr. 1. januar i skoleåret.

Ansættelserne er afgrænset til den kommunale sektor og branchekoden "852010 Folkeskoler o. lign." samt følgende arbejdsfunktioner:

- 234110 Undervisning på grundskoleniveau, unge og voksne
- 234120 Undervisning på grundskoleniveau (børn, 1.-10. klasse)
- 235210 Specialundervisning, unge og voksne
- 235220 Specialundervisning på grundskoleniveau (1.-10. klasse)

Nyansættelser er defineret således:

- Personen er ansat på arbejdsstedet i indeværende skoleår (1. august året før – 30. juni i året)
- Personen var ikke ansat på arbejdsstedet i forrige skoleår (1. august to år før – 30. juni året før)

Der findes ikke registeroplysninger, der på forhånd definerer en nyansættelse. Derfor har vi ud fra registerdata for beskæftigede lønmodtagere og betalte timer defineret nyansættelser som en person i en lærerstilling, der har været ansat på arbejdsstedet i indeværende skoleår, men som ikke var på samme arbejdssted, skoleåret før.

Skoleåret er defineret som august året før til juni samme år. Derudover ser vi kun på nyansatte, der har haft mindst 80 betalte timer i løbet af mindst en måned i de 11 måneder i skoleåret (august – juni). Der er således flere nyansatte på et skoleår end den population, som analysen bruger. Det dækker nyansatte, der har færre end 80 betalte timer i alle de 11 måneder i skoleåret.

F.eks. er nyansættelser i skoleåret 2020/2019 defineret som alle ansatte i lærerstillinger på kommunale folkeskoler i perioden 1/8/2019 til 30/6/2020, og som

IKKE var ansat på samme arbejdssted i skoleåret 2019/2018, dvs. 1/8/2018-30/6/2019. Ansættelser er fundet ud fra BFL-data.

Nyansatte er derudover afgrænset til personer der i skoleåret, hvor de blev ansat, har haft mindst 1 måned med mindst 80 timer. Man kan indgå flere gange, hvis man har været nyansat på flere skoler.

Man kan godt være begyndt på det nye arbejdssted senere end 1. august. Man skal stadig være skiftet fra et skoleår til et andet. For at indgå i analysen skal man derfor have skiftet arbejdssted imellem to skoleår.

Uddannelsesbaggrund

Læreruddannede er defineret som personer, der har gennemført uddannelsen "502020: Folkeskolelærer, MVU" gennem enten ordinære fuldtidsuddannelser (KOTRE) eller som har opnået kvalifikationen fx via VEU-systemet (UDKV) frem til 1. august i skoleåret.

Uddannelsesbaggrunden for de nyansatte, som ikke er læreruddannede, er defineret som den højest fuldførte ordinære uddannelse i begyndelsen af skoleåret, pr. 1. oktober. F.eks. har vi for skoleåret 2019/2020 brugt oplysningerne pr. 1.10.2019.

For personer, som ikke er læreruddannede, er uddannelserne grupperet som følger:

- "Grundskole og uoplyst" er personer, som enten har grundskolen, en forberedende uddannelse som FGU eller STU eller et adgangsgivende uddannelsesforløb som højest fuldførte uddannelse. Hvis der ikke foreligger nogen oplysninger om personens uddannelse, vil man også indgå her.
- "Gymnasial" er personer med en gymnasial uddannelse som højest fuldførte uddannelse.
- "EUD/KVU/MVU" er personer med en erhvervsuddannelse, en kort videregående uddannelse eller en anden MVU end folkeskolelæreruddannelsen som højest fuldførte uddannelse.

Alle antal er afrundet til nærmeste 10'er. Andele er beregnet på baggrund heraf.

Totaler mellem tabeller kan afvige pga. afrunding.

Om tal på kommuner

Den geografiske fordeling er opgjort ud fra arbejdsstedskommune.

Af diskretionshensyn er Kerteminde, Langeland, Ærø, Fanø, Odder, Samsø, Morsø, Brønderslev og Læsø lagt sammen til "Øvrige".

Vallensbæk kommune er udeladt pga. manglende registreringer.

Grundet få observationer er den kommunale fordeling lavet på begge års nyansættelser under ét, dvs. der ses på nyansættelser i begge skoleår samtidig. I de kommunale tal er der afrundet til nærmeste 5'er.

Igangværende på læreruddannelserne

Vi har undersøgt antallet af nyansatte, der er i gang med en læreruddannelse 1. oktober i skoleåret, dvs. i 2019-2020 pr. 1. oktober 2019. Det er både undersøgt om man er i gang med en ordinær eller en ikke-ordinær læreruddannelse. Vi har valgt, at hvis man står registreret som værende i gang med både en ordinær og ikke-ordinær læreruddannelse, optræder man kun under kategorien "i gang med ordinær læreruddannelse". Man kan altså ikke indgå som værende i gang med to uddannelser samtidig.

Hvis man allerede er læreruddannet og er i gang med at efteruddanne sig som lærer, optræder man ikke som "i gang med en læreruddannelse".

Bilag

Antal nyansatte i lærerstillinger fordelt på uddannelse

Tabellen viser antallet af nyansatte i folkeskolen i kommunerne fordelt på om de har en læreruddannelse eller ej. Samlet set hen over skoleårene 2019/20 og 2020/21.

	Læreruddannet	Ikke-læreruddannet
Aabenraa	100	60
Aalborg	525	75
Aarhus	465	145
Albertslund	55	55
Allerød	45	60
Assens	65	30
Ballerup	105	100
Billund	35	35
Bornholm	50	20
Brøndby	65	70
Dragør	20	25
Egedal	160	130
Esbjerg	235	110
Faaborg-Midtfyn	105	40
Favrskov	90	45
Faxe	75	60
Fredensborg	60	60
Fredericia	75	35
Frederiksberg	145	80
Frederikshavn	75	25

Additional 70 rows not shown.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Andel nyansatte i lærerstillinger uden en læreruddannelse

Andel nyansatte i lærerstillinger, der ikke har en læreruddannelse. Samlet set hen over skoleårene 2019/20 og 2020/21.

Skoleårene 2019/20 og 2020/21

Aabenraa	37,5%
Aalborg	12,5%
Aarhus	23,8%
Albertslund	50,0%
Allerød	57,1%
Assens	31,6%
Ballerup	48,8%
Billund	50,0%
Bornholm	28,6%
Brøndby	51,9%
Dragør	55,6%
Egedal	44,8%
Esbjerg	31,9%
Faaborg-Midtfyn	27,6%
Favrskov	33,3%
Faxe	44,4%
Fredensborg	50,0%
Fredericia	31,8%
Frederiksberg	35,6%
Frederikshavn	25,0%

Additional 70 rows not shown.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Nyansatte i lærerstillinger, der er i gang med en læreruddannelse fordelt på regioner

Tabellen viser nyansatte i lærerstillinger, der er i gang med en læreruddannelse fordelt på regioner (efter arbejdssted).

Antal pers. Region, arbejdssted	2019/20		2020/21	
	Ikke-ordinær	Ordinær	Ikke-ordinær	Ordinær
Hovedstaden	140	150	130	130
Sjælland	20	70	40	50
Syddanmark	10	70	20	60
Midtjylland	10	50	20	40
Nordjylland	Under 10	30	20	10
I alt	180	370	230	290

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Nyansatte i lærerstillinger, der er i gang med en læreruddannelse fordelt på regioner

Tabellen viser nyansatte i lærerstillinger, der er i gang med en læreruddannelse fordelt på regioner (efter arbejdssted).

Andele	2019/20			2020/21		
	Region, arbejdssted	Ikke-ordinær	Ordinær	I alt	Ikke-ordinær	Ordinær
Hovedstaden	77,8%	40,5%	52,7%	56,5%	44,8%	50,0%
Sjælland	11,1%	18,9%	16,4%	17,4%	17,2%	17,3%
Syddanmark	5,6%	18,9%	14,5%	8,7%	20,7%	15,4%
Midtjylland	5,6%	13,5%	10,9%	8,7%	13,8%	11,5%
Nordjylland		8,1%	5,5%	8,7%	3,4%	5,8%

Tabel: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd • Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata

Mange nyansatte lærere på Sjælland har ikke en læreruddannelse

Tabellen viser andelen af nyansatte i lærerstillinger i folkeskolen blandt personer uden en læreruddannelse. Fordelt på skoleår og landsdel efter arbejdssteds placering.

	2019/2020		2020/2021	
	Andele	Antal	Andele ▼	Antal
Nordsjælland	42,9%	520	48,6%	380
Østsjælland	44,4%	250	48,5%	170
Byen København	49,1%	550	47,8%	480
Vest- og Sydsjælland	42,5%	420	43,0%	450
Københavns omegn	41,4%	510	40,7%	510
Syddjælland	40,9%	520	35,4%	640
Fyn	35,7%	270	32,8%	390
Vestjylland	29,4%	360	25,0%	420
Østjylland	24,2%	720	24,0%	760
Øvrige	20,0%	80	20,0%	120
Nordjylland	21,0%	490	17,4%	570
Bornholm	33,3%	20	-	30
I alt	37,5%	4.710	35,6%	4.930

Anm.: Kommuner med få observationer indgår af diskretionshensyn under "Øvrige".

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registerdata